

Для зменшення можливого збитку від ударної хвилі, світлового випромінювання та вторинних явищ ядерного вибуху розробляються інженерно-технічні, організаційні заходи та плани переведення підприємства на особливий режим роботи по сигналу.

Таким чином, організаційні заходи спрямовані на підвищення стійкості технологічного процесу управління виробництвом у воєнний час на забезпечення матеріально-технічного постачання та збуту готової продукції в умовах часткового руйнування транспортних комунікацій та схем виробничих зв'язків, які склалися в мирний час, створення запасів, які не знижуються та резервів сировини, матеріалів для виробництва запланованої продукції для проведення рятувальних та відновлюваних робіт.

З усіх факторів ураження ядерного вибуху максимальною ефективністю дії на об'єкти володіє повітряна ударна хвиля.

Дія ударної хвилі на елементи основних фондів підприємства характеризується досить складним комплексом навантажень (тиск відображення, тиск обтікання, тиск затікання та т.п.). Величина їх залежить від багатьох чинників. Врахувати сукупність дії на основні фонди підприємства, як правило, не можливо.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-361-3-123>

PECULIARITIES OF INDUSTRIAL SAFETY AUDIT AT THE ENTERPRISE

ОСОБЛИВОСТІ АУДИТУ ПРОМИСЛОВОЇ БЕЗПЕКИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Maistrenko V.V.

*PhD (Engineering),
LLC "Technical university
"Metinvest polytechnic",
Zaporizhzhia, Ukraine*

Майстренко В.В.

*к.т.н.,
ТОВ «Технічний університет
«Метінвест політехніка»,
м. Запоріжжя, Україна*

Відповідно до статті 13 Закону України «Про охорону праці» роботодавець повинен забезпечити функціонування Системи управління охороною праці (СУОП). Для цього він: організовує проведення аудиту охорони праці, лабораторних досліджень умов праці, оцінку технічного стану виробничого обладнання та устаткування, атестацій робочих місць

на відповідність нормативно-правовим актам з охорони праці в порядку і строки, що визначаються законодавством, та за їх підсумками вживає заходів до усунення небезпечних і шкідливих для здоров'я виробничих факторів. Але на превеликий жаль Закон України «Про охорону праці» не дає визначення поняття «Аудит».

Відповідно до стандарту OHSAS 18002:2000 Аудит – це систематичні дослідження, з метою встановлення, відповідає чи ні діяльність та пов'язані з нею наслідки запланованим показникам, здійснюються чи ні заходи, що прийняті ефективно і потрібним чином, а також чи здатні вони забезпечити реалізацію політики і досягнення її мети.

Відповідно до такого визначення метою і завданнями аудиту є з'ясування фактичного стану виконання завдань з охорони праці в підрозділах підприємства, встановлення відхилень від планів реалізації заходів щодо підвищення безпеки виробництва та визначення наслідків цих відхилень, формування бази даних стану охорони праці на підставі інформації, зібраної за допомогою чек-листів, складання статистичних звітів і прийняття рішень щодо визначення і включення заходів охорони праці в плани робіт наступних років.

При побудові системи аудиту на підприємстві необхідно враховувати різницю між перевіркою стану безпеки праці та аудитом. У більшості випадків на підприємствах фахівці не розрізняють ці два види діяльності, вважаючи що аудит – це перевірка за умови заповнення чек-листа. Але ж ці два види діяльності відрізняються по своїй суті. Перевірка спрямована на вивченні стану умов праці, виявленні відхилень від вимог законодавства про працю, від стандартів безпеки праці, правил і норм охорони праці, рішень директивних органів, а також у перевірці виконання службами та підрозділами своїх обов'язків у сфері охорони праці.

Аудит охорони праці націлений на виявлення основних моментів, яким варто приділити особливу увагу щодо безпеки праці на підприємстві та підготувати пропозиції щодо зниження виробничих ризиків. Для вирішення такого питання необхідно:

- встановити відповідність функціонування СУОП чинному законодавству з охорони праці;
- перевірити наявність та відповідність чинному законодавству організаційних документів, які забезпечують роботи з охорони праці;
- перевірка проходження персоналом навчання з охорони праці та спеціального навчання, медичних оглядів, атестації робочих місць тощо;

- оцінка відповідності вимогам законодавства з охорони праці, безпеки та технічного стану машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки;
- перевірка ефективності системи управління ризиками;
- перевірка ефективності планів/заходів з покращення стану охорони праці на підприємстві;
- перевірка забезпеченості ресурсами для ефективного функціонування СУОП: наявності навченого персоналу з питань охорони праці, розподілу функцій, обов'язків та прав посадових осіб і спеціалістів з питань охорони праці.

Держпраці рекомендує роботодавцям для організації та проведення аудитів використовувати Чек-листи, як додатковий корисний інструмент щодо безпечної організації та виконання найпоширеніших видів робіт. Чек-лист – це контрольний список завдань, які необхідно у потрібній послідовності виконати або перевірити, складений у вигляді максимально простих, точних і лаконічних, але повних дій. Використання у Чек-листв поєднанні з автоматизованою системою їх обробки дозволяє контролювати виконання усіх передбачених заходів безпеки та мінімізувати вплив професійних ризиків на працівників під час виконання робіт. Крім того, це дає можливість оцінити обсяг виконаної роботи та побачити що саме ще залишилося зробити; заощадити та упорядкувати робочий час; скоротити можливість появи помилок; розвиненню професійних компетентностей і відслідкувати динаміку змін у часі стану безпеки праці на підприємстві.

При побудові такої системи наступним кроком буде побудова математичної моделі стану безпеки праці підприємства, яка дозволить враховувати ефективність планування заходів з безпеки праці

Перелік використаних джерел

1. Закону України «Про охорону праці». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>
2. ДСТУ ОHSAS 18002:2015 Системи управління гігієною та безпекою праці. Основні принципи виконання вимог ОHSAS 18001:2007 (ОHSAS 18002:2008, IDT)